

5.5732 (35)

WILLISON (John)

(The Mother's Catechism)

Leab~~h~~A~~r~~ Cheist na Matha~~r~~..

.....

EDIN. 1835

THE
MOTHER'S
CATECHISM.

(GAELIC.)

EDINBURGH :
PUBLISHED BY
THORNTON AND COLLIE,
Gaelic Book Depository,
19, SOUTH ST. DAVID STREET.

Price Three-Halfpence.

LEABHAR CHEIST

NA

MATHAR;

(ANN AN GAELIC AGUS ANN AM BEURLA,)

NO

*Roimh-Chuideachadh do'n Dream a ta
Og agus Aineolach,*

Chum an Deanamh Comasach air

LEABHAR CHEIST EAGLAIS NA H-ALBA
THUIGSINN.

LEIS AN URRAMACH EOIN WILLISON,
Ministeir an t-Seisgeil a bha'n Dundeach.

~~~~~  
CLO-BHUALADH UR,

Air Eadar-theangachadh o'n Bheurla, agus air a Ghlanadh  
o Mhearachdan, air iarrtas na Cuideachd Urramaich  
a ta chum Eolas Criosduidh a sgaoileadh air feadh  
Gaelteachd agus Eileinibh na h-Alba.

~~~~~  
DUNEIDIN:

CLO-BHUAILTE AGUS RA'N REIC
LE EOIN AGUS DAIBHIDH COLLIE.
1835.

Air son Ceithir Sgillinnean.

LEABHAR CHEIST

NA

MATHAR.

4

- C. Co a rinn thu?
 F. Rinn Dia.
 C. Co is Fear-saoraidh dhuit?
 F. Iosa Crìosd.
 C. Co a naomhaicheas thu?
 F. An Spiorad Naomh.
 C. Cia dheth a rinneadh thu?
 F. Do'n dnslach.
 C. Ciod ata sin a' teagasg dhuit?
 F. Bhi iriosal agus cuimhneach air a' bhàs.
 C. Cìod a' chrìoch airson an d'rinneadh thu?
 F. A thoirt seirbhis do Dhia.
 C. Cionnus is còir dhuit seirbhis a dheanamh do Dhia?
 F. Le umhlachd a thoirt d'a àitheantaibh, le earbsa as; agus gu sonraichte, le leughadh, éisdeachd, urnuigh, agus moladh, &c.
 C. Ciod an ni àraidh is còir dhuit a chuimhneachadh ann an làithibh t'oige?
 F. Mo Chruithear agus m' Fhear-saoraidh.
 C. C'ait am bheil t'ard shonas a' co-sheasamh?
 F. Ann an Dia a mhealtuinn.
 C. Ciod a ta Dia gu h-àraidh ag iarraidh ort?
 F. Creidsinn ann, agus umhlachd a thoirt dha.
 C. Ciod i riaghailt do chreidimh agus t'umhlachd?
 F. Na Sgriobtuirean Naomha.
 C. C'ait am bheil iad air an cur sìos?

- F. Anns an t-seann Tiomnadh agus san Tiomnadh nuadh.
 C. Cionnus a tha an seann Tiomnadh a' tòiseachadh agus a' crìochnachadh?
 F. Tha e tòiseach le Genesis, agus a' crìochnachadh le Malachi.
 C. Cionnus a ta an Tiomnadh Nuadh a' tòiseachadh agus a' crìochnachadh?
 F. Tha e a' tòiseachadh le Matia, agus a' crìochnachadh le Taisbean.
 C. Nach e am Biobul an leabhar is fearr a ta san t-saoghal?
 F. Is e.
 C. Cia mar sin?
 F. Do bhri gur e Dia is ughdar dha, agus gu bheil a bhriathra air an deachdadh leis.
 C. Nach bu chòir dhuitse bhi dìchiollach chum am foghlum agus an tuigsinn?
 F. Bu chòir dhomh.
 C. Ciod e Dia?
 F. Is spiorad e.
 C. Ciod e spiorad?
 F. Bith neo-fhaicsinneach, nach 'eil air a dheanamh suas do fhuil agus do fheoil, mar a ta sinne?
 C. Am bheil spioraid sam bith eile ann ach Dia? F. Tha.
 C. Ciod iad?
 F. Aingil agus anama dhaoine.
 C. Ciod an t-eadar-dhealachadh a ta eadar iadsan agus Dia?
 F. Cha'n 'eil aingle agus anama dhaoine ach 'nan spioradaibh cruthaichte agus crìochnaichte; ach a ta Dia 'na spiorad

neo-chruthaichte agus neo-chrìochnaichte.

C. An robh toiseach sam bith aig Dia ?

F. Cha robh.

C. Am bi crìoch gu bràth aige?

F. Cha bhi.

C. Am bheil e ann o bhith-bhuantachd gu bithbhuantachd?

F. Tha.

C. An robh toiseach ag ainglibh is aig anamaibh dhaoine ?

F. Bha.

C. Co thug sin doibh ?

F. Thug Dia.

C. Am bi crìoch aca ?

F. Cha bhi.

C. Nach 'eil Dia ni's roghlòr-inhoire na's urrainn sinne a thuigsinn ?

F. Tha.

C. Cia lion Dia a ta ann ?

F. Cha'n 'eil ann ach aon a mhàin.

C. Cia lion pearsa a ta san Diadhachd ?

F. Tri pearsa.

C. Co iad ?

F. An t-Athair, an Mac, agus an Spiorad Naomh.

C. Nach ionann nàdur do'n triuir sin ?

F. Is ionann.

C. An robh toiseach aig an t-saoghal ?

F. Bha.

C. Co a rinn e ?

F. Rinn Dia.

C. Co dheth a rinn se e ?

F. Do neo-ni.

C. Co leis a rinn se e ?

F. Le focal a chumhachd.

C. Ciod an ùin a ghabh e g'a dheanamh ?

F. Sia làithean.

C. Ciod an staid san d' rinn e na h-uile nithe ?

F. Rinn e na h-uile nithe gu ro mhaith.

C. Co do na làithibh air an d' rinneadh an duine ?

F. Air an t-siathamh latha.

C. Ciod a rinn Dia air an t-seachdamh latha ?

F. Ghabh e fois o 'uile oibribh, agus naomhaich se e chum a bhi na shàbaid dha féin.

C. Co an ceudfhear agus a' cheud bhean a bhà air an t-saoghal ?

F. Adhamh agus Eubha.

C. Ciod an staid san dò chruthaicheadh iad ?

F. An staid naomh agus shona.

C. An robh iad saor o gach peacadh agus truaighe ?

F. Bha.

C. An d' fhan iad anns an staid sin ?

F. Cha d' fhan.

C. Cia mar a thuit iad uaithe ?

F. Le briscadh cumhnant ri Dia.

C. Cia lion cumhnant a rinn Dia ris an duine ?

F. Dà chumhnant.

C. Ciod iad ?

F. Cumhnant nan gnìomh, agus cumhnant nan gràs.

C. Co ris a rinn Dia cumhnant nan gnìomh ?

F. Ri ar ceud sinnsearaibh, Adhamh agus Eubha.

C. Am b'ann 'nan ainm féin a mhàin a rinneadh e ?

F. Cha b'ann 'nan ainm féin a mhàin, ach an ainm an sliochd gu léir.

- C. Co ris a rinn Dia cumhnant nan gràs ?
- F. Rì Crìosd an ainm na muinntir taghta.
- C. Co iad a' mhuinntir thaghta ?
- F. An dream sin a roghnaich Dia o shiorruidheachd, agus a thug e do Chrìosd chum a bhi air an saoradh o fheirg.
- C. C'ar son a ghoircar cumhnant nan gnìomh do'n cheud chumhnant ?
- F. Do bhrì gur gnìomh, no ùmhlachd a bha air iarraidh ann.
- C. Ciod a' ghnè ùmhlachd a bha e ag iarraidh ?
- F. Ùmhlachd iomlan.
- C. C'ar son a ghoirear cumhnant na beatha dheth ?
- F. Do bhrì gur e beatha an luach a bha air a ghealltainn air son a choimhead.
- C. Ciod a' ghnè bheatha a gheall e ?
- F. Beatha aimsireil, spioradail, agus shiorruidh.
- C. Ciod am peanas a bha air a bhagradh air son briseadh a' chumhnant so ?
- F. Am bàs: oir thubhairt Dia, "Anns an lá a dh'itheas tu dheth gu cinnteach bàsaichidh tu."
- C. Ciod e gnè bhàis a bha air a bhagradh ?
- F. Bàs aimsireil, spioradail, agus shiorruidh.
- C. Ciod e am bàs aimsireil ?
- F. Dealachadh an anama o'n chorp.
- C. Ciod e am bàs spioradail ?

- F. Dealachadh an anama o Dhia.
- C. Ciod e am bàs shiorruidh ?
- F. Dealachadh an anama agus a' chuirp araon, o Dhia gu shiorruidh.
- C. An do choimhead ar ceud sinnseara cumhnant nan gnìomh ?
- F. Cha do choimhead.
- C. Cionnus a bhrìst iad e ?
- F. Le itheadh do'n mheas thoirmisgte.
- C. Co a thoirmisg dhoibh itheadh ?
- F. Dia.
- C. Co a dh'iarr orra itheadh ?
- F. An diabhal.
- C. An robh e 'na pheacadh mòr dhoibh itheadh dheth ?
- F. Bha.
- C. Ciod a rinn mar sin e ?
- F. Do bhrì le itheadh, gu'n d'thug iad easumhlachd do Dhia, pheacaich iad an aghaidh an t-soluis bu mhò, bha iad neo-thaingeil do Dhia, mi-thoilichte le'n staid, agus chreid iad an diabhal a roghainn air Dia.
- C. An d'thàinig ar ceud sinnseara, agus an sliochd gu léir fo pheanas a' cheud chumhnant air a shon so ?
- F. Thàinig.
- C. An do bhàsaich iad san latha sin féin san d'ith iad am meas toirmisgte ?
- F. Bhàsaich iad gu spioradail sa' cheart latha sin, agus mar an ceudna, rinneadh buailteach iad do bhàs aimsireil agus shiorruidh.

C. Nach do chaill iad sona-
mòr le'n tuiteam?

F. Chaill.

C. Ciod a chaill iad?

F. Chaill iad ìomhaigh Dhé,
agus co-chomunn maille
ris.

C. Ciod a ta thu a' ciallachadh
le ìomhaigh Dhé a chaill iad?

F. An naomhachd, agus an
fhiorghloine sin a bha air an
suidheachadh 'nan nàdur 'nuair
a chruthaicheadh iad, do'n
goirear a' cheud fhìreantachd.

C. Ciod a tha thu a' ciallach-
adh leis a' cho-chomunn sin
ri Dia a chaill iad?

F. An coluadar sòlasach, agus
an co-chaidreamh a bha aig
ar ceud sinnsearaibh ri Dia
roimh an leagadh.

C. An bheil dòigh sam bith leis
am feud na beannachdan luach-
mhor sin bhi air an aisig dhuinn
aris? F. Tha, tre Iosa Crìosd.

C. Am bheil thu buailteach de
gach call agus truaighe a thug
Adhamh air féin leis an leag-
adh? F. Tha mi.

C. Ciod an staid anns am bheil
an duine air a bhreith a nis?

F. Ann an staid peacaidh agus
truaighe.

C. An d' thug thu peacadh air
bith leat chum an t-saoghail?

F. Thug.

C. C' ainm a their thu ris?

F. Peacadh gin.

C. Ciod e peacadh gin?

F. Am peacadh ta air iomchar
a nuas thugam le mo pha-
rantaibh o Adhamh.

C. Am bheil thu araon ciontach
agus salach leis a' pheacadh sin?

F. Tha mi.

C. Am bheil do nàdur araon
air a shalachadh agus air a
thruaillleadh leis? F. Tha.

C. Cionnus ata rìos agad a'rsin?

F. Do bhri gu bheil mi a' moth-
achadh gu bheil mo chridhe
a thaobh nàduir do-lùbaidh
chum an ni a ta maith; agus
so-aomaidh chum an ni ata olc.

C. Ciod am peacadh eile a ta
agad a bhàrr air peacadh gin?

F. Tha peacadh gnìomh agam
mar an e cudna.

C. Ciod e peacadh gnìomh?

F. Am peacadh sin a ta mi a'
deanamh gach latha an smuain,
am briathar, agus an gnìomh.

C. Nach e am peacadh gin an
tobar o'm bheil gach peacadh
gnìomh a' sruthadh? F. 'Se.

C. Nach 'eil thu truagh cho
maith agus peacach a thaobh
an leagaidh? F. Tha mi.

C. Ciod iad na truaighean a
thug an leagadh oirnn?

F. Tha iad tri-fillte; aimsireil,
spioradail, agus siorruidh.

C. Ciod iad na truaighean
aimsireil?

F. Trioblaidean agus àmhgh-
airean a' chuirp.

C. Ciod, iad sin?

F. Gorta, cogadh, plàigh,
bochduinn, masladh, tin-
neas, agus guin a' bhàis mu
dheireadh.

C. Ciod iad na truaighean
spioradail fo'm bheil sinn a
thaobh an leagaidh?

- F. Plàighean agus galairean an anama.
- C. Ciod iad sin ?
- F. Call ìomhaigh Dhé, agus co-chomunn ris, doille inn-tinn, cruas cridhe, neo-mhothachadh coguis, laigse cuimhne, agus an leithide sin.
- C. Ciod iad na truaighcan siorruidh do'm bheilsinn buailteach ?
- F. Do phianntaibh ifrinn nach teirig am feasd.
- C. Am bheil teasairginn sam bith do dhaoine cailte fo bhristeadh a' cheud chumhnaint ? F. Tha.
- C. An d'rinn Dia cumhnant air bith eil air ar son ?
- F. Rinn.
- C. C'ainm a ghoirear dheth ?
- F. Cumhnant nan gràs.
- C. C'ar son a ghoirear sin dheth ?
- F. Do bhrì gu bheil na nithe a ta air angealltuinn ann nan saor-thiodhlac dhuinne o Dhia ; agus mar sin tha eadhon creidimh féin,—ni as eugmhais nach urrainn duinn còir fhaotainn air Crìosd, agus air so-chairibh a' chumhnaint so.
- C. Nach 'eil an cumhnant so ni's ro-òirdheirc nan ceud chumhnant ? F. Tha.
- C. An robh eadar-mheadhonair anns a' cheud chumhnant ?
- F. Cha robh.
- C. An robh comas aithreachais, no géalladh air maitheanas peacaidh ann ? F. Cha robh.
- C. Am bheil cumhnant nan gràs a' gabhail riu sin uile ?

- F. Tha.
- C. Am feud cumhnant nan gràs bhi air a bhristeadh no air a sgaoileadh le ar peacaibh-ne, mar a bha cumhnant nan gnìomh ?
- F. Cha'n fheud.
- C. Am bheil so na aobhar misnich dhuinne gu dol air ar n-aghaidh ann am peacadh ?
- F. Cha'n 'eil air dòigh air bith; ach tha e 'na aobhar misnich chum naomhachd; oir cha'n fheud sinn peacachadh a chionn gu bhèil gràs saoi bhir.
- C. C'ar son a ta cumhnant nan gràs cho seasmhach agus cho daingean ?
- F. Do bhrì gu bheil Eadar-mheadhonair agus Urras ann a chum freagradh air ar son.
- C. Cò a dh'ulluich an t-Urras òirdhearc so dhuinne ?
- F. Dia.
- C. Ciod a ghluais e gu sin a dheanamh ?
- F. A shaor-ghràdh féin.
- C. An do thoill an duine ni sam bith o làimh Dhe 'na staid chaillte ?
- F. Cha do thoill ni air bith, ach fearg air son a pheacaidh.
- C. Cia mar a ta dùil agad ri maitheanas fhaotainn ann ad peacadh ?
- F. Tre Iosa Crìosd, an t-Urras air son 'pheacach chaillte.
- C. An toir Dia maitheanas dhuit ann ad peacadh gun dioladh d'a cheartas ?
- F. Cha toir.
- C. Am bhèil thu comasach air

ceartas Dé a dhioladh air son do pheacanna féin ?

F. Cha'n 'eil.

C. Am bheil Dia toilcach air dioladh a ghabhail o neach eile air do shon ?

F. Tha.

C. Ach co a ta comasach agus toilcach air an dioladh sin a thoirt seachad air ar son ?

F. Tha Iosa Crìosd araon deònach agus comasach.

C. An robh neach air bith eile comasach air so a dheanamh ach esan a mhàin ?

F. Cha robh.

C. C'ar son so ?

F. Do bhrì nach b'urrainn neach air bith eile fearg neo-chrìochnach a ghiulan.

C. Cò e an t-Iosa Crìosd so ?

F. Mac Siorruidh Dhé, agus an dara Pearsa do'n Trionaid ghlòrmhoir.

C. Am bheil dream eile ann do'n goirear mic Dhé a thuille air ar Tighearn Iosa Crìosd ?

F. Tha.

C. Co iad ?

F. Aingil agus creidmhich.

C. Nach 'eil eadar-dhealachadh mòr eadar iadsan agus Crìosd ?

F. Tha.

C. Cionnus a ta na h-aingil 'nam mic do Dhia ?

F. Thaobh cruthachaidh: anns an t-seadh so goircear mac Dhé do Adhamh.

C. Cionnus a ta na creidmhich 'nan mic do Dhia ?

F. Thaobh ath-ghineamhuinn agus uchd-mhacachd.

C. Cionnus a ta Crìosd na Mhac do Dhia ?

F. Thaobh gincalaich shiorruidh; agus uime sin goircear aon Mhac Dhé dheth.

C. Ciod a rinn Crìosd air son pheacach chailte ?

F. Ghabh e os làimh bhì na Eadar-mheadhonair cadar Dia agus iadsan.

C. Cò iad a ta e a' saoradh ?

F. Na daoine taghta.

C. Cia uaiht a ta e 'gan saoradh ?

F. O pheacadh agus o ifrinn.

C. Cionnus a chuir Crìosd an gnìomh na ghabh e os làimh ?

F. Ghabh e ar nàdur-ne air féin, agus dhòirt e 'fhuil phrìseil air ar son.

C. Cialion nàdur ata aig Crìosd ?

F. Da nàdur.

C. Ciod iad sin ?

F. Nàdur Dhé, agus nàdur dhuine.

C. C'ar son a b' éigin do'r Fear-saoraidh bhì na Dhia agus na dhuine ?

F. Bha e na dhuine chum bàsachadh air ar son; agus na Dhia chum buaidh a thoirt air a' bhàs.

C. An robh an t-à nàdur sin aige riamh ?

F. Cha robh.

C. Nach robh e na Dhia o shiorruidheachd ?

F. Bha.

C. An robh e na dhuine o shiorruidheachd ?

F. Cha robh.

C. C'uin a dh'fhàs e na dhuine ?

F. Ann an iomlaineachd na h-

- aimsir, an uair bha an t-slat-
rioghail a' dealachadh ri Iudah.
- C. An mair e na Dhia agus
na dhuine gu sìorruidh?
- F. Mairidh.
- C. Cionnus a rinneadh e na
dhuine?
- F. Le fìor eòrp agus anam a
ghabhail da féin.
- C. Co leis a bha e air a bhreth?
- F. Leis an Oighe Muire.
- C. An robh athair air bith aige
air thalamh?
- F. Cha robh.
- C. Cionnus ma ta a ghineadh
e?
- F. Le cumhachd an Spioraid
Naoimh.
- C. C'ar son a ghineadh e air a
mhèdh so?
- F. Chum's gu'm biodh e saor
o pheacadh gin.
- C. An robh peacadh no truail-
lidheachd sam bith ann?
- F. Cha robh.
- C. C'àit an d' rugadh e?
- F. Am Betlehem.
- C. Co'n treubh o'n d' thàinig e?
- F. O threubh Iudah.
- C. Co'n teaghlach?
- F. O theaghlach Dhaibhidh.
- C. Ciod an staid san d' rugadh
Criosd?
- F. Ann an staid iosail.
- C. Ciod i an staid sin?
- F. Rugadh e le innaoi bhig-
inbhich, ann an stapull, agus
chuireadh na luidhe e anu am
prasaich.
- C. An do chaith e beatha iosa
san t-saoghal so?
- F. Chaith e.

- C. C'ar son a rinn e so uile?
- F. Air ar soin-ne.
- C. An do ghabh e air féin aon
sam bith do dh'anmhuinn-
eachdan ar nàduir-ne?
- F. Ghabh e a' ehuid sin diubh
a bha coitcheonn agus neo-
lochdach.
- C. Ciod iad sin?
- F. Doilgheas, sgios, oeras,
codal, fallas, 'fhuil a dhòrt-
adh, agus an leithide sin.
- C. C'ar son a ghabh e iad so
air féin?
- F. Chum's gu'm biodh e ni bu
chomasaich air co-fhulangas a
bhi aige ruinne 'nar n-àmh-
gharaibh féin.
- C. C'ar son a ghoirear Iosa do'r
Fear-saoraidh?
- F. Do bhri gu' bheil e tèarnadh
a phobuill o'm peacaibh.
- C. C'ar son a ghoirear Criosd
dheth?
- F. Do bhri gu'n robh e air
ungadh agus air a chur air
leth chum dreuchdan an
eadar-mheadhonaireachd.
- C. Cia lion dreuchd chum an d'
orduicheadh e?
- F. Tri.
- C. Ciod iad?
- F. Dreuchd Fàidh, Sagairt,
agus Rìgh.
- C. Am bheil feum agad air
Eadar-mheadhonair leis na
dreuchdan sin uile? F. Tha.
- C. C'ar son a b'éigin do
dhreuchd Eadar-mheadhonair-
eachd Chriosd a bhi tri-fille?
- F. Chum freagradh do ar
truaighibh tri-fille.

- C. Cìod iad sin ?
 F. Aineolas, cionta, agus daorsa.
 C. Cìod am feum a ta agad air Criosd mar Fhàidh ?
 F. Chum mo theagasg, agus m'aineolas a leigheas.
 C. Cìod am feum a ta agad air Criosd mar Shagart ?
 F. Chum mo chionta a dhioladh, agus eadar-ghuidhe a dheanamh ri Dia as mo lèth.
 C. Cìod am feum a ta agad air Criosd mar Rìgh ?
 F. Chum mo shaoradh o dhaorsa, agus mo riaghladh le a lagh.
 C. Cionnus a ta Criosd a' leigheas ar n-aineolaìs ?
 F. Le 'fhocal agus le 'Spiorad g'ar teagasg.
 C. Cionnus a rinn e réite air son ar cionta ?
 F. Le 'bhàs, agus le e féin a thoirt suas na ìobairt air ar soinne air a' chrann-cheusaidh.
 C. Cionnus a ta e g'ar saoradh o dhaorsa ?
 F. Le 'chumhachd, a cur air aghaidh obair na h-iompachaidh agus na naomhachd annainn.
 C. Cìod am bàs a dh'fhuiling Criosd air ar son ?
 F. Bàs a' chroinn-cheusaidh.
 C. Cìod an gné bhàis bha'n sin ?
 F. Bàs malluichte, nàireach agus dòrainneach.
 C. Cìod a' chrìoch air son an d'fhuair e bàs ?
 F. Chum a bhì na ìobairt bhcan-

- naichte, a dhioladh ceartaìs air son peacaidh, agus a chum sinne dheanamh réidh ri Dia.
 C. Cìod i an ìobairt a thug Criosd a suas air ar son ?
 F. Thug e suas e féin.
 C. Cia aca a thug e suas 'anam no 'chorp ?
 F. Thug e suas iad le chéile air ar son.
 C. An d'fhuiling e ach corruich dhaoine agus dheamhain air ar son ?
 F. Dh'fhuiling e fearg Dhé mar an ceudna.
 C. An d'fhuiling e ach a mhàin na chorp air ar son ?
 F. Dh'fhuiling e 'na anam mar an ceudna.
 C. C'ait an d'rinn e sin gu sònraichte ?
 F. Anns a' ghàradh agus air a' chrann-cheusaidh.
 C. Cia mar a ta fios agad gu'n d'fhuiling e 'na anam an sin ?
 F. Leis an fhallas fhola, agus leis na briathraibh a labhair e san àm sin.
 C. An d'fhuair ceartas Dé landioladh leis na dh'fhuiling Criosd air son a phobuill ?
 F. Fhuair.
 C. An iarr Dia tuille diolaidh air an son ?
 F. Cha'n iarr.
 C. Cia mar ata fios agad air sin ?
 F. Do bhrì gu'n dubhairt Criosd air a' chrann-cheusaidh, 'Ata e crìochnaichte, agus an sin thug e suas a spiorad.' Agus na dhéigh sin thogadh o'n uaigh e.

- D. Ciod a thachair do Chrìosd an déigh a bhàis ?
- F. Dh'adhlacadh a chorp san uaigh, agus chaidh 'anam gu Pharas.
- C. An do mhair an ceangal eadar dà nàdur Chrìosd an déigh a bhàis ?
- F. Mhair.
- C. An d'fhan e fada ann an staid nam marbh ?
- F. Cha d'fhan.
- C. C'uin a dh'éirich e o'n uaigh ?
- F. Air an treas latha an déigh a bhàis.
- C. Cò'n latha do'n t-seachdain air an d'éirich e ?
- F. Air a' cheud latha do'n t-seachdain, agus o sin goircar latha an Tighearna dheth.
- C. An robh an t-sàbaid san am sin air a h-atharrachadh o'n t-seachdamh chum a' cheud latha do'n t-seachdain ?
- F. Bha.
- C. C'ar son a rinneadh an t-atharrachadh so ?
- F. Mar urram do'r Fear-saoraidh, agus chum gu'n cumadhaid suas huan chuimhne air 'aiseirigh ghlòrmhoir-san, agus a bhuaidh thar gach namhaid a ta aige-san agus againne.
- C. Cò iad na naimhde sin ?
- F. An diabhl, an saoghal, am peacadh, am bàs agus ifrinn.
- C. Am faca Chrìosd truailidheachd san uaigh ?
- F. Cha'n fhaca.
- C. Cionnus a thachair sin ?

- F. Do bhihl gu'n robh e gun pheacadh.
- C. Co an cumhachd leis an d'éirich e ?
- F. Le cumhachd a Dhiadhachd féin.
- C. C'ar son a dh' éirich e ?
- F. A nòchdadh gu'n robh cearstas air a làn dioladh, agus a naimhde uile air an ceann-sachadh.
- C. Cia fhada a dh'fhan Chrìosd air thalamh an déigh dha éirigh ?
- F. Dà fhichead latha.
- C. Ciod a bha e deanamh rè na h-ùine sin ?
- F. Bha e daingneachadh a dheisciobuil 'nan creidimh, agus g'an teagasg anns na nithibh a bhuineas do rìoghachd Dhé.
- C. Ciod a rinn e an déigh sin ?
- F. Chaidh e suas air nèamh.
- C. C'ait am bheil e na shuidhe an sin ?
- F. Aig deas làimh Dhé.
- C. Ciod a tha e deanamh ?
- F. Tha e deanamh eadar-ghuidhe air ar soin-ne.
- C. An tig e gu bràth tuille ciùm an t-saoghail so ?
- F. Thig.
- C. C'uin ?
- F. Aig an latha dheireannach.
- C. Am bheil fios aig neach sam bith c'uin a thig an latha sin ?
- F. Cha'n 'eil.
- C. C'ar son tha Dia a' cumail an latha sin am folach uainne ?
- F. Chum gu'n deanamaid faire gach aon latha, agus gu'n bith-

- eamaid a ghnàth air ar faicill.
- C. Ciod an dòigh air an tig
Chrisd a ris ?
- F. Air dòigh ro ghlòrmhoir, le
ainglibh naomha a' feitheamh
air.
- C. C'ar son a thig e ?
- F. A thoirt breith air an
t-saoghal.
- C. Co air an toir e breth san
latha sin ?
- F. Araon air bhcòthaibh agus
air gach uile neach a bha, no
a ta, no a bhitheas air an
t-saoghal.
- C. Am bi gach neach ata marbh
air an dùsgadh o'n uaighibh ?
- F. Bithidh.
- C. Ciod na cuirp leis an éirich
iad ?
- F. Leis na cuirp cheudna bha
aca roimhe a thaobh brìgh, ach
eadar-dhealaicht a thaobh
am buaidhean.
- C. Cionnus a dhùisgear na
mairbh ?
- F. Le treun ghuth an àrd-
aingil, agus le fuaim na
trompaid dheireannaich.
- C. Nach bi eadar-dhealachadh
mòr cadar aiseirigh nam firean
agus nan aingidh ?
- F. Bithidh.
- C. Ciod an t-cadar-dhealachadh
a bhios ann ?
- F. Eiridh na fireana le glòir
agus buaidh; ach na h-ain-
gidh le ball-chrith agus
uamhunn.
- C. Am feum iad uile teachd gu
caithir breitheanais Chrisd ?
- F. Feumaidh.

- C. Co bhéir ann iad ?
- F. Bheir na h-aingil.
- C. Co chuireas am Breith-
eamh air a làimh dheis ?
- F. Na fireana.
- C. Ciod a' bhreth a théid a
thoirt orra-san ?
- F. 'Thigibh, a dhaoine beanna-
aichte m' Athar-sa, sealbh-
aichibh mar oighreachd an
rioghachd a bha air a deas-
achadh. dhuibh o leagadh
bunaite an domhain.'
- C. Co chuireas e air a làimh
chli ?
- F. Na h-aingidh.
- C. Ciod a' bhinn a théid a
thoirt orra-san ?
- F. 'Imichibh uam, a shluagh
malluichte, chum an teine
shiorruidh, a dh' ulluicheadh
do'n diabhul is d'a ainglibh.'
- C. Co iad a bhios air am meas
'nam fireanaibh san latha
sin ?
- F. An dream sin a mhàin a ta
air an sgeudachadh le firean-
tachd Chrisd.
- C. Am bi neach sam bith co-
masach air seasamh 'na fhìr-
eantachd féin san latha sin ?
- F. Cha bhi.
- C. C'ar son ?
- F. Do bhri gu bheil ar n-uile
fhìreantachd mar luideagaibh
salach an làthair Dhé.
- C. Ciod a ta thu a ciallachadh
le fireantachd Chrisd ?
- F. 'Umhlachd-san araon anns
na rinn agus na dh'fhuiling e.
- C. Ciod i umhlachd ghnìomhail
Chrisd ?

F. A bheatha naomha, leis an do choimhlion e an lagh gu h-iomlan, a' deanamh 'nar n-àitne nan dleasdanaìs tha an lagh ag aithne.

C. Cìod i umhlachd fulangais Chrìosd ?

F. Gu'n d' fhuiling e gach peanas agus diognaltas a thoill sinne thaobh bristeadh an lagha.

C. Cionnus a ta fireantachd Chrìosd air a deanamh thairis dhuinne ?

F. Le i bhi air a meas duinn air taobh Dhé, agus le creidimh air ar taobh féin.

C. C'uin a ta Dia a' meas fireantachd Chrìosd dhuinn ?

F. An uair a ta sinn a gabhail greim oire le creidimh air son fireanachaidh.

C. Co aca ma ta, a tha sinn air ar fireanachadh le creidimh no le oibrìbh ?

F. Le creidimh a mhàin.

C. Am bheil luach sam bith ann an creidimh mar a ta e 'na ghràs annainne, chum ar fireanachaidh an làthair Dhé ?

F. Cha'n 'eil.

C. Cionnus ma ta a dh'fhìreanaicheas creidimh sinn, no cia mar a ni e sinn iouraic an làthair Dhé ?

F. A mhàin mar a ta e 'na mheadhon, no mar làimh chum greimeachadh ri fireantachd Chrìosd.

C. An i fireantachd Chrìosd a mhàin is mathair-aobhair ar sinn fhìreanachadh ?

F. Is i.

C. An e creidimh meadhon-aobhair ar fireanachaidh ?

F. 'Se.

C. C'ar son nach urrainn fireantachd sam bith eile ach fireantachd Chrìosd ar fireanachadh an làthair Dhé ?

F. Do bhri gu bheil 'fhìreantachd-san uil-iomlan, agus gu'n tug i làn dioladh a dh' agartais ceartais.

C. Am feud dùil bhi aig neach sam bith, a shìorbhuanacheas 'na pheacadh, gu'm bi e air a thearnadh le fireantachd Chrìosd ?

F. Cha'u fhèud.

C. Am bheil fireanachadh agus naomhachadh neo-eadar-dhealaichte ?

F. Tha.

C. Am feud sinn bhi air ar fireanachadh le Chrìosd gun chaochladh bhi air a dheanamh oirnn ?

F. Cha'n fheud.

C. Cìod an caochladh is éigin bhi air a dheanamh oirnn ?

F. Caochladh ro mhòr: 'S éigin gu'm bi an seann nadur air a thoirt air falbh, agus crìdhe nuadh air a thoirt dhuinn.

C. Cìod i dreuchd an Spioraid Naoimh ann an obair slàint an duine ?

F. An t-saorsa agus na soch-airean a choisinn Chrìosd a chur ris na daoineibh taghta.

C. Cionnus a ta e deanamh sin ?

F. Le creidimh oibreachadh anns a' chridhe, agus obair

na h-iompachaidh agus na naomhachaidh a thoirt air a h-aghaidh san duine gu h-iomlan.

C. Ciod iad na meadhona o'n leth muigh a ta Dia a' gnàthachadh gu coitchionn a thòiseachadh na h-oibre so?

F. 'Fhocal agus a shlat.

C. Ciod e a' cheud cheum do dh'obair an Spioraid ann an anam an duine?

F. Geur-mhothachadh.

C. Ciod air an toir e geur-mhothachadh dha?

F. Araon air a pheacadh agus air a thruaighe.

C. Ciod e an dara ceum do dh'obair an Spioraid ann an obair an iompachaidh?

F. Foillsichidh e Criosd do'n pheacach.

C. Ciod a ni e na dhéigh sin?

F. Tairngidh e mach an cridhe gu gabhail ri Criosd. agus ri slighe na naomhachd.

C. Ciod an dòigh air an taisbein neach a ta air ath-nuadhachadh, gu bheil fìor-chaochladh air a dheanamh air?

F. Le fìor-ghràdh do Dhia agus le umhlachd d'a àitheantaibh.

C. Cionnus is còir dhuit Dia a ghràdhachadh?

F. Le m' úile chridhe agus anam, agus os ceann gach ni a ta san t-saoghal.

C. Cionnus is còir dhuit umhlachd a thoirt do àitheantaibh Dhé?

F. Gu treibhdhireach, gu bu-

nailteach, agus gu h-iomlan.

C. Cia lion àithne ta ann?

F. Deich.

C. Cionnus ata iad air an roinn?

F. Ann an dà chlàr.

C. Cia lion a ta sa' cheud chlàr?

F. Ceithir.

C. Cia lion a ta san dara clàr?

F. Sia.

C. Ciod a ta air a chur sios anns a' cheud chlàr?

F. Ar dleasdanas do Dhia.

C. Ciod a ta air a chur sios san dara clàr.

F. Ar dleasdanas do dhuine.

C. Cionnus a bhia na deich àitheantan air an sgrìobhadh air tùs?

F. Bha iad air an sgrìobhadh le meur Dhé air dà chlàr chloiche.

C. Co dha a thug Dia iad air tùs?

F. Do Mhaois.

C. C'ait an d'thug eseachad iad?

F. Air sliabh Shinai.

C. An urrainn thu an aithris?

F. Is urrainn.

C. Nach bu chòir dhuit dichìoll a dheanamh chum an tuigsinn?

F. Bu chòir.

C. Ciod i an àithne a tha toirmeasg iodhol-aoraidh, no aoraidh a thoirt do dhiathaibh bréige?

F. A' cheud àithne.

C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg saobh-chràbhadh, no aoradh do Dhia air mhodh mearachdach?

F. An dara h-àithne

C. Ciod i an àithne a ta

- toirmeasg mionnan, no mionaomhachadh ainm Dhé?
- F. An treas àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta cur mar fhiachaibh ort latha na sàbaid a choimhead?
- F. An ceathramh àithne.
- C. Cionnus is còir dhuit an t-sàbaid a choimhead?
- F. Le bhi ag aoradh do Dhia araon gu h-uaingneach agus gu follaiseach; agus gun bhi sinuaineachadh mo smuainte féin, no labhairt mo bhriathra féin, no deanamh m'oire féin air an latha sin.
- C. Ciod i an àithne a ta 'g iarruidh ort umhlachd a thoirt do d' phàrantaibh?
- F. An cùigeamh àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg dhuit strì no dochann a dheanamh air do choimh-carsnach?
- F. An siathamh àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg neo-ghloine?
- F. An seachdamh àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg gadachd?
- F. An t-ochdamh àithne?
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg bhreug?
- F. An naothamh àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg sannt?
- F. An deicheamh àithne.
- C. Ciod is suim do na deich àitheantan?
- F. Dia agus mo choimhearsnach a ghràdhachadh.
- C. Am bu chòir dhuit na

- h-àitheantan uile a choimhead gu h-iomlan?
- F. Bu chòir.
- C. Am bheil thu comasach air sin a dheanamh?
- F. Cha'n 'eil.
- C. Am bheil thu g'am bristeadh gach latha?
- F. Tha.
- C. Cia mar ta thu deanamh sin?
- F. Ann an smuain, am briathar, agus an gnìomh.
- C. An robh neach riamh ann a bha comasach air na h-àitheantan so a choimhead gu h-iomlan?
- F. Bha.
- C. Co e?
- F. Adhamh, mu'n do thuit e.
- C. An robh neach sam bith ann o thuistean an duine comasach air an coimhead gu h-iomlan?
- F. Bha: Iosa Crìosd.
- C. An robh annsan ach duine a mhàin?
- F. Bha.
- C. Ciod eile bha e?
- F. Bha e na Dhia agus na dhuine ann an aon phearsa.
- C. Ciod tha sinn a' toilltinn air son bristeadh gach aon do na h-àitheantan sin?
- F. Fearg Dhé araon anns a' bheatha so agus sa' bheatha a ta ri teachd.
- C. Co an neach tre am bheil dùil agad ri dol as o'n fheirg sin?
- F. Tre Iosa Crìosd a choimh-lion an lagh, agus a dhiol ceartas air mo shon.
- C. Am feud gach uile neach còir agraadh dha féin air na rinn

- agus na dh'fhuiling Criosd ?
 F. Cha'n fheud.
 C. Co iad a dh'fhendas sin a dheanamh le barantas ?
 F. Gach fìor chreidmheach agus aithreachan treibhdhireach.
 C. Co iad na fìor chreidmheach ?
 F. An dream sin a theich chum Iosa Criosd, agus a ghabh ris le fìor chreidimh.
 C. Ciod e fìor chreidimh ?
 F. Is e làmh an anama e, a ghabhas greim air Criosd, agus a shocraicheas air mar an Slànuighear, agus mar an-saorsa mhòr ata Dia a' tairgse dhuinn.
 C. Ciod e a' chrioch air son am bheil e air a thairgse ?
 F. Air son beatha agus slàinte.
 C. C'ait am bheil e air a thairgse dhuinn ?
 F. Anns an t-soisgeul.
 C. Cia mar a tha e air a thairgse dhuinn san t-soisgeul ?
 F. Gu saor, gu h-iomlan, agus na uiledhreuchdan, mar fhàidh, mar shagart, agus mar rìgh.
 C. Co iad na fìor aithreachain ?
 F. An dream sin a phill ri Dia ann an Criosd le aithreachas fìor agus neo-chealgach.
 C. Ciod e fìor aithreachas ?
 F. Bròn treibhdhireach air son ar peacanna, le pillinn uatha gu Iosa Criosd, agus gu slighe na naomhachd.
 C. An urrainn thu creidsinn no aithreachas a dheanamh nait fein ?
 F. Cha'n urrainn.
 C. Cia mar ata fios agad air sin ?

- F. A ta focal Dé 'ga innseadh dhomh : agus os bàrr, a ta mi a' mothachadh gu bheil mo chridhe thaobh nàduir marbh, agus cruaidh mar chloich.
 C. Ciod an ni a ta comasach air an anam mharbh a bheothachadh, agus air a' chridhe chruaidh a bhriscadh ?
 F. Cha'n 'eil ni sam bith ach neart uile-chumhachdaich Dhé, agus a shaor-ghràs.
 C. Nach bu chòir dhuit a ghnàth sùil a bli agad ris a' chumhachd sin agus bhi guidhe air a shon ?
 F. Bu chòir.
 C. Nach 'eil thu a thaobh nàduir a' d' choigreach do Dhia, agus fada uaith ?
 F. Tha.
 C. Cionnus a ta thu air do thoirt dlùth dha ?
 F. Tre fhuil Chriosd.
 C. Ciod iad na meadhona cumanta leis am bheil sinn a' faotainn eòlais air Criosd agus co-chomunn ris ?
 F. Am focal, sacramaint, agus urnuigh.
 C. Cionnus is còir dhuit am focal a leubhadh agus éisdeachd ?
 F. Le creidimh, le gràdh, agus le fìrreachas.
 C. Ciod e sacramaint ?
 F. Is comhara so-fhaicsinneach e, chum Criosd a thaisbeanadh agus a chur ruinn le 'uile shochairibh.
 C. Cia lion sacramaint ata ann ?
 F. Dà shacramaint.
 C. Ciod iad sacramainte an

- t-Seann Tiomnaidh ?
 F. Am timchioll-ghearradh agus an t-Uan-càisge.
 C. Am bheil iad sin a nis air an eur air ehùl ?
 F. Tha.
 C. Ciod iad saeramainte an Tiomnaidh Nuaidh ?
 F. Am baisteadh agus suipeir an Tighearna.
 C. Co a dh'orduich iad sin ?
 F. Iosa Crìosd, aon cheannard na h-eaglais.
 C. Ciod i a' ehrioch ehum an d'orduich a na sacramainte so ?
 F. Gu bhi 'nan seulaibh air cumhnant nan gràs, agus chum a phobull féin a dhaingneachadh 'nan creidimh.
 C. Cia fhàd a mhaircas iad ?
 F. Gus an tig Crìosd a rìs.
 C. Ciod an samhlaidh no'n comhara o'n leth muigh, a ta air a ghnàthachadh anns a' bhaisteadh ?
 F. Uisge air a chrathadh air a' ehòrp.
 C. Ciod a ta air a ehiallachadh le sin ?
 F. Fuil Chrìosd a ghlanas air falbh peacadh agus ciont an anana.
 C. Co an t-ainm anns an do bhaisteadh thu ?
 F. An ainm an Athar, a' Mhic, agus an Spioraid Naomh.
 C. Ciod iad na comharan on' leth muigh a ta ann an suipeir an Tighearna ?
 F. Aran agus fion.

- C. Ciod a ta iad sin a' ciallachadh dhuinne ?
 F. Corp agus fuil Chrìosd.
 C. Cuin a dh'orduich Crìosd an t-saeramaint so ?
 F. Anns an oidhche san do bhrathadh e.
 C. Ciod a' chrioch ehum an d'orduich e i ?
 F. Chum cuimhn a bhàis agus 'fhulangais a chumail suas measg a phobuill féin gu deireadh an t-saoghail.
 C. Am bheil eadar-dhealachadh air bith eadar am baisteadh agus Suipeir an Tighearna ?
 F. Tha.
 C. Nach 'eil iad le chéile a' taisbeanadh, a' sealachadh, agus a' eo-ehur nan nìthe ceudna ?
 F. Tha.
 C. C'ait am bheil an t-eadar-dhealachadh ma ta ?
 F. Tha aon diubh air son tòiseachaidh,—an aon eile chum altruim ; 'se am baisteadh an dorus air an éigin do ehloinn Dé dol a steach,—is i Suipcir an Tighearn am bord aig an éigin doibh a bhi air am beathachadh.
 C. Am bheil am Baisteadh gu bhi air a fhrithealadh a rìs ?
 F. Cha'n 'eil.
 C. Am bheil Suipeir an Tighearna gu bhi air a gabhail gu minie ?
 F. Tha.
 C. Cia lion earrann a ta ann an Urnuigh ?
 F. Tri.

- C. Ciod iad ?
 F. Aidmheil, iarrtus, agus buidheachas.
 C. Co ris is coir dhuit urnuigh a dheanamh ?
 F. Ri Dia a mhàin.
 C. Co an t-ainm anns an còir dhuit t'athchuinge chur suas ?
 F. Ann an ainm Chrìosd.
 C. Ciod an dòigh air an còir dhuit t'urnuigh a dheanamh ?
 F. Le irioslachd, le creidimh, agus le dùrachd.
 C. Ciod iad na nithe is còir dhuit iarruidh ann ad urnuigh ?
 F. A mhàin nithe a réir toil Dhé.
 C. An d'thug Dia riaghailt air bith chum urnuigh a dheanamh ?
 F. Thug.
 C. Ciod i ?
 F. Na Sgriobtuire Naomha gu léir, agus urnuigh an Tighearna gu h-àraidh.
 C. An urrainn thu urnuigh an Tighearn aithris ?
 F. Is urrainn.
 C. Cia lion earrann a ta ann an urnuigh an Tighearna ?
 F. Tri.
 C. Ciod iad ?
 F. Roimh-radh, sia iarrtuis, agus co-dhùnadh.
 C. Cia lion iarrtus dhiubh sin a ta air son nithe aimsireil ?
 F. Cha'n 'eil ach a h-aon
 C. Co dhiubh e ?
 F. An ceathramh, eadhon, 'Thoir dhuinn an diugh ar n-aran lathail.'
 C. C'ar son nach 'eil ach aon

- iarrtus air son tiobhlaca aimsireil ?
 F. A theagasg dhuinn hhi nì's dùrachdaiche air son bheannachdan spioradail, na air son nithe maithe na beatha so.
 C. Ciod iad na nithe sin is dùrachdaiche bu chòir dhuit bhì 'g iarruidh ann ad' urnuigh ?
 F. Tròcair chum maitheanas fhaotainn ann am pheacadh, agus gràs chum mo chuid-eachadh ann am fheum; agus gu sonruichte gu'm bithinn air mo neartachadh aig uair mo bhàis.
 C. Am bheil dòigh sam bith air dol as o'n bhàs ?
 F. Cha'n 'eil.
 C. C'ar son ?
 F. Do bhrì gu bheil e air orduchadh do na h-uile dhaoine bàs fhaotainn aon uair.
 C. An robh neach riamh ann a bha air a shaoradh o'n bhàs ?
 F. Cha robh ach Enoch agus Elias.
 C. Ciod a thachair dhoibh-san ?
 F. Bha iad air an atharrachadh gu nèamh gun am bàs a bhlasad.
 C. Ciod a thug am bàs a chum an t-saoghail ?
 F. Thug am peacadh.
 C. Nach 'eil na creidmheach idir làn-shaor o pheacadh gus am bàsaich iad ?
 F. Cha'n 'eil.
 C. Ciod e gath a' bhàs ?
 F. Am peacadh.
 C. Co thug an gath as a' bhàs do na creidmheach ?

- F. Thug Crìosd.
 G. Am bheil am bàs ma seadh na pheanas do na creidmhidh?
 F. Cha'n 'eil.
 C. Nach 'eil am bàs na bhuanna-achd dhoibh?
 F. Tha.
 C. Cia mar so?
 F. Do bhrì gu'n cuir e crìoch air an trioblaid; agus gu bheil e na fhuasgladh beannaichte dhoibh o'n truaighe, agus na thoiseach sonais.
 C. Co ris a shamhlaichear bàs nan creidmheach san sgrìob-tuir?
 F. Ri codal.
 C. Co ris a shamhlaichear an uaighean?
 F. Ri leabaichibh fois.
 C. Cia uaithe a ta iad a' gabhail fios?
 F. O bhuaireibh an diabhail, o gheur-leanmhuinn an t-saoghail, agus o chogairsich a' pheacaidh.
 C. Ciod e am bàs do'n duine aingidh?
 F. Is peanas e air son peacaidh, agus dorus gu truaighe shiorruidh.
 C. Ciod i an uaigh dhasan?
 F. Is prìosan i a choimhead a chuirp, chum breitheanais an latha mhòir.
 C. Ciod a tharlas do'n anam aig a bhàs?
 F. Pillidh e gu Dia thug uaith e, a dh'fhaotainn a bhinn.
 C. C'ait an cuir Dia na h-aingidh?
 F. Do dh'ifrinn.

- C. Co a ta chomhnuidh an sin?
 F. An diabhul agus 'ainglibh.
 C. Ciod an gnè ait a ta an ifrinn?
 F. Tha ionad doruinneach; loch a ta losgadh le teine agus pronnusc gu siorruidh.
 C. C'ait an d'théid na daoine diadhaidh aig a bhàs?
 F. Gu nèamh.
 C. Co iad a ta chomhnuidh an sin?
 F. Tha Dia, agus Crìosd, agus na h-aingil naomha.
 C. Ciod a' ghnè ait a ta an nèamh?
 F. Aite ro-ghlòrmhor far am bheil lan-aoibhneas agus sòlas gu siorruidh.
 C. Ciod a bhios na h-aingidh a deanamh an ifrinn?
 F. Bithidh iad a' mallachadh, agus a' labhairt toibheum gu siorruidh.
 C. Ciod a bhios na naoimh a' deanamh air nèamh?
 F. Bithidh iad a' moladh Chrìosd, a' seinn cliu, agus a' deanamh gairdeachas gu siorruidh.
 C. Cionnus a gheibh sinn do'n ionad bheannaichte sin?
 F. 'S éigin duinn bhi sealltuinn ri Iosa ar fearuìil, eisempleir a bheatha a leantuinn, agus bun a dheanamh a toillteanas a bhais.

*Ceistean Eachdraidh air an
toirt as a Bhiobul air son
Cloinne.*

C. Co e a' cheud duine bha air
an t-saoghal ?

F. Adhamh.

C. Co i a' cheud bhean a bha
ann ?

F. Eubha.

C. Co dheth a rinneadh
Adhamh ?

F. Do dhuslach na talnhaime.

C. Co dheth a rinneadh Eubha ?

F. Do dh' aise a taobh
Adhaimh.

C. C'ait an do chuir Dia iad
nuair a chruthaich e iad ?

F. Ann an gàradh Edein.

C. Co airson a chuir e an sin iad ?

F. Chum a choimhead agus a
dheasachadh.

C. Co a' cheud mhortair a bha
air an t-saoghal ?

F. Càin.

C. Co a' cheud neach a mharbh-
adh airson na diadhachd ?

F. Abel.

C. Co do mhic Adhaimh o'n
d' thainig na fireanaich ?

F. O Shet.

C. Co an duine bu shinc bha
air an t-saoghal ?

F. Metuselah.

C. Cionnus a bha an seann
saoghal air a sgrios ?

F. Leis an tuil.

C. Cuin a thachair sin ?

F. Mu thimchioll sia ceud deug
bliadhna da fhichead sa sia
deug an déigh a chruthach-
aidh.

C. C'ar son a sgriosadh an
seann saoghal ?

F. Air son am peacannan
uamharra an aghaidh Dhé.

C. Co a bha air an tearnadh o'n
léir-sgrios mhòr sin ?

F. Cha robh a h-aon ach Noah
agus a theaghlach.

C. Cionnus a bha esan air a
thearnadh ?

F. Leis an airc a rinn e.

C. Cia fhad a bha e deanamh
na h-airce ?

F. Ceud agus fichead bliadh-
na.

C. C'ar son a bha e co fhada
ga deanamh ?

F. Chum rabhadh a thoirt do'n
t-saoghal, agus ùine gu aith-
reachas a ghabhail d'am peac-
annan.

C. Ar robh e air a shon so air
a glairm na shearmonaiche
fireantachd ?

F. Bha.

C. Cia lion mac a bha aig Noah ?

F. Triuir ? Sem, Ham, agus
Iaphet.

C. Co dhiubh a b'fhearr ?

F. Sem.

C. Co bu mhiosa dhiubh ?

F. Ham.

C. Co dhiubh o'n d' thainig
sinne ?

F. O Iaphet.

C. Ciod i a' cheud chàinain a
a bha air air an t-saoghal ?

F. A' chàinain Eabhruidheach.

C. Cuin a thòisich atharrachadh
nan càinain ?

F. Aig togail Bhabcil.

C. Cionnus a chaidh Sodom a
sgrios ?

F. Le teine agus pionnusc o nèamh.

C. An robh neach sam bith sa' bhaile sin air an tearnadh uaithe?

F. Cha robh a h-aon ach Lot, a bhean, agus a dhà nighinn.

C. Ciod a thachair d'a mhnaoi?

F. Rinneadh, creag shalainn di.

C. Ciod a b'aobhar do'n pheanas mhòr so?

F. A chionn gu'n d'amhaire i air a h-ais air Sodom, agus air son a gràidh do'n t-saoghal.

C. Co de'n goirear athair nan creidmheach?

F. De Abraham.

C. Ciod an deuchainn bu mhò a fhuair a chreidimh-san?

F. A mhac Isaac iobradh suas air iarrtus Dé.

C. Cia lion mac a bha aig Isaac?

F. A dha, Jacob agus Esau.

C. Cia lion mac a bha aig Jacob?

F. A dhà-dheug.

C. Co dhiubh bu shine?

F. Reuben.

C. Co dhiubh a b'òige?

F. Benjamin.

C. Co dhiubh a reiccadh do'n Eiphit?

F. Ioseph.

C. Co a rcie e?

F. A bhràithrean.

C. Cia lion treubh a bha ann de chloinn Israeil?

F. A dhà-dheug.

C. Co da na treubhaibh sin as an do roghnaich Dia a shag-airtean agus a mhinisteirean?

F. A treubh Lebhi.

C. Co'n treubh dhiubh o'n d' thàinig Criosd?

F. O threubh Iudaih.

C. Cionnus a bha na h-Israeilich air an sàruchadh san Eiphit?

F. Rinneadh tràillean de'n cuirp, agus sgriosadh an clann mhac san amhainn Nilus.

C. Co a shàruich iad?

F. Pharaoh, rìgh na h-Eiphit.

C. Cia lion plàigh a chuir an Tighearn air an Eiphit air a shon so?

F. Deich plàighean.

C. Cia mar a léir-sgriosadh na h-Eiphitich mu dheireadh?

F. Bha iad air am bathadh sa' mhuir-ruaidh.

C. Cionnus a bha clann Israeil air an teasaiginn an uair sin?

F. Sgoilt an Tighearna a' mhuir-ruadh, air cher is gu'n deachaidh iad a null air talamh tioram.

C. Co thug a mach as an Eiphit iad?

F. Maois.

C. Cionnus a bha iad air an stiùradh troimh an fhàsach?

F. Le slaman-ceathaich san latha, agus le meall teine san oidheche.

C. Cionnus a bha iad air am beathachadh an sin?

F. Le mana o nèamh.

C. Cia mar a fhuair iad deoch san fhàsach thioram sin?

F. Thug Dia uisge dhoibh as a' charraig, a lean iad fad na slighe.

C. Co iadsan air an d'fhosgail an talamh, agus a bha air an

- slugadh sìos beò ?
 F. Corah, Datan, agus Abiram.
 C. C'ar 'son a rinneadh an peanas so orra ?
 F. Air son an ceannairc an aghaidh Mhaois agus Araoin.
 C. Cia lion a bha ann do chloinn Israeil 'nuair a thàinig iad mach as an Eiphit ?
 F. Mu thimchioll sia' ceud mìle.
 C. Cia lion diubh sin a chaidh steach do thìr Chanaan ?
 F. Cha deachaidh neach ach Caleb agus Iosua.
 C. Ciod a thachair do chàch ?
 F. Fhuair iad uile bàs anns an fhàsach.
 C. Ciod am peacadh bu mho a rinn iad san fhàsach ?
 F. An laogh òir a dheanadh agus aoradh dha.
 C. Co an duine bu chiuine bha air thalamh ?
 F. Maois.
 C. Co'n duine bu treise bha ann ?
 F. Samson.
 C. Co'n duine b' fhoighidnich bha ann ?
 F. Iob.
 C. Co'n duine bha a réir cridhe Dhé ?
 F. Daibhidh.
 C. Co'n duine bu mhaisiche bha ann ?
 F. Absalom.
 C. Co'n duine bu ghlice bha ann ?
 F. Solamh.
 C. Co e Solamh ?

- F. Mac Dhaibhidh, agus Rìgh Ierusalem.
 C. Co thog tearpull Ierusalem ?
 F. Thog Solamh, an rìgh glic agus cumhachdach sin.
 C. Cuin a thogadh e ?
 F. Mu thimchioll mìle bliadhna roimh theachd Chrìost.
 C. Co iad a bha air an tilgeadh do'n àmhuinn theintich ?
 F. Sadrach, Mesech, agus Abednego.
 C. C'ar son a chuireadh ann iad ?
 F. A chionn nach deanadh iad aoradh do'n ionnaigh òir a rinn Nebuchadnedsar.
 C. Co a chaidh thilgeadh ann an garaidh nan leòmhann ?
 F. Daniel.
 C. C'ar son a chuireadh ann e ?
 F. A chionn nach sguireadh e bli deanadh urnuigh ri Dia.
 C. Co chaidh a thilgeadh san fhainge, agus a shluigeadh suas le muic-mhara ?
 F. Ionah.
 C. An robh na daoine naomha sin uile air an coimhead agus air an saoradh ?
 F. Bha; le cumhachd agus tròcair Dhé.
 C. Ciod an t-àm an d' rugadh ar Slànuighear ?
 F. Mu thimchioll ceithir mìle bliadhna' an déigh cruthachaidh an t-saoghail.
 C. Co an rìgh a bha ann an Iudea san àm sin ?
 F. Herod.
 C. Co bha na Impeir air an

- Roimh an sin ?
 F. Augustus.
 C. Co a bha na roimh-rùithear aig Crìosd ?
 F. Eoin Baiste.
 C. Ciod a thachir dhasan ?
 F. Thugadh an ceann deth sa' phrìosan le ordugh o Herod.
 C. C'ar son a rinneadh sin ?
 F. Do bhrì gu'n do chronuich e Herod air son 'aingidheachd.
 C. Co a dh'fhoillsich breth Chrìosd an toiseach ?
 F. Dh'fhoillsich na h-aingil.
 C. Co do'n d'fhoillsich iad e ?
 F. Do bhuachaillibh chaorach.
 C. Co thug a' cheud aoradh do Chrìosd an déigh a bhreth ?
 F. An triuir dhaoiue glic a thàinig o'n àirde 'n ear.
 C. Cionnus bha iad air an stiùradh d'a ionnsuidh ?
 F. Le reult.
 C. Co a mharbh a' chlann òga ann am Betlehem ?
 F. Herod.
 C. C'ar son a mharbh e iad ?
 F. A chionn gu'n robh dùil aige Crìosd a mharbhadh 'nam measg.
 C. Cionnus a thèarnadh Crìosd ?
 F. Bha e air a ghiulan do'n Eiphit le Ioseph agus Muire.
 C. Cia lion Abstol a roghnaich Crìosd ?
 F. A dhà-dheug.
 C. Co dhiubh a b' ionmhuinn leis ?
 F. Eoin.
 C. Co dhiubh a b' eudmhoire ?
 F. Peadar.

- C. Co dhiubh a thug e leis chum bhì 'nam fianuisibh air a chruth-atharrachadh, agus air a chràdh-anama ?
 F. Peadar, Seumas, agus Eoin.
 C. Co dhiubh a dh' àicheadh e ?
 F. Peadar.
 C. Co dhiubh a bhrath e ?
 F. Iudas.
 C. Cia meud air an do reic se e ?
 F. Air son deich buinn fhìch-ead airgid.
 C. Ciod a thachair do Iudas an déigh sin ?
 F. Thuit e ann an eu-dòchas, agus chroch se e féin.
 C. Co an neach leis an do dhìt-eadh Crìosd gu bhì air a chcusadh ?
 F. Pontius Pilat an t-Uachdar-an Romanach.
 C. Co a bhrosnuich Pilat gu sin a dbeanamh ?
 F. Na h-Iudhaich.
 C. Co do na h-Abstolaibh a chaidh mharbhadh an toiseach ?
 F. Seumas.
 C. Co dhiubh a b' fhaide mhair beò ?
 F. Eoin.
 C. Co a' cheud neach a chaidh mharbhadh air son Chrìosd ?
 F. Stephen.
 C. Ciod am bàs a fhuair e ?
 F. Chlachadh gu bàs e.
 C. Co neach a bha air itheadh suas le cnuimhibh ?
 F. Herod a mharbh Seumas leis a' chlaidheamh.
 C. Co neach a smuainich an Spiorad Naomh a cheannach

le h-airgiod ?

F. Simon Magus.

C. Co neach sin, o bhi na fhear-geur-leanmhuinn a thionndaidh gu bhi na shearmonaich?

F. Pol.

C. Co neach sin a chriothnaich ri searmoin Phoil ?

F. Felics, an t-uachdaran Romanach.

C. Co an rìgh sin bha am fogus do bh'air aomadh le Pol gu bhi na Chrìosduidh ?

F. Rìgh Agripa.

C. Cuin a bha baile agus team-pull Ierusalem araon air an sgrios ?

F. Mu thimchioll dà fhichead bliadh'n' an déigh bàis Chrìosd.

C. Co leis a rinneadh sin ?

F. Le Titus, Impèir na Ròimh

C. Ciod a thachair do na Fàidhibh agus do na h-Abstolaibh ?

F. Dh'fhuiling a' chuid bu mho dhiubh am bàs air son an teagaisg thug iad seachad. Bha Isaiah air a shabhadh as a chéile ; bha Icremiah air a chlachadh ; bha Peadar agus Aindreas air an ceusadh ; agus thugadh an ceann do Phol, agus mar sin a sìos.

URNUIGH AN TIGHEARNA.

Ar n-Athair a ta air nèamh, Gu naomhaichear t'ainm. Gu tigeadh do rìoghachd. Gu deanar do thoil air thalamh, mar a nithear air nèamh. Tabhair dhuinn an diugh ar n-aran la-

thail. Agus maith dhuinn ar fiacha mar a mhaitheamaid d'ar luchd-fiachaibh. Agus na leig sinn am buaircadh, ach saor sinn o olc : Oir is leats an rìoghachd, agus an cumhachd, agus a' ghloir gu sìorruidh. Amen.

A' CHREID.

CREIDEAM ann an Dia an t-Athair Uile-chumhachdach, Cruithearnèimh agus na talmhainn ; agus ann an Iosa Crìosd, aon mhac-san, ar Tighearna, neach a ghineadh o'n Spiorad Naomh, a rugadh leis an Oigh Muire, a dh'fhuiling fuidh Phontius Pilat, a cheusadh, a fhuair bàs, agus a dh'adhlaic-eadh, a chaidh sìos do staid nam marbh, a dh'éirich a rìs o na marbhaibh air an treas latha, a chaidh suas air nèamh, agus a ta na shuidhe air deas làimh Dhé an Athar Uile-chumhachdaich, agus as sin a thig a thoirt breith air na beothaibh agus air na marbhaibh. Creideam anns an Spiorad Naomh, anns an eaglais naomh choitcheonn, ann an co-chomunn nan naomh, ann an aiseirigh a' chuirp, agus anns a' bheatha mhaireannaich. Amen.

ALTACH ROIMH BHIADH.

O Dhe ghrasmhoir, pheac-aich sinne a'd' aghaidh, agus leis a sin chaill sinn coir air

gach uile thiodhlaic; gidheabh tha thusa gabhail truas ruinn, agus a toirt loin dhuinn: A Thighearna, deonuich dhuinn a ghabhail gu measara agus le buidheachas; agus deàn sinne le gnathachadh na meadhona beatha so, ni 's iomchuidh air son do sheirbhis fein, trid Iosa Crìosd. Amen.

Aon-eile.

A Dhe bheannuichte, thoir maitheanas dhuinn ann ar peac-aibh; bi réidh ruinn, agus buin o na tiodhlacaibh so am mall-uchadh a ta a' leantuinn riu air son ar peacaidh; agus naomhaich na sochaire so chum ar feum, agus deònaich dhuinn itheadh agus òl chum do ghlòirsa, air sgàth Iosa Crìosd. Amen.

~~~~~  
ALTACH AN DEIGH BIDH.

A Dhe bheannuichte ciod a dh'ìocas sinne dhuit air son t-uile thiodhlaca? 'S ann annads a ta ar bith, ar beatha, agus comas ar glusaid. Mar a ta sinn air ar gleidheadh beo le do fhreasdal-sa, a Thighearna, deonuich dhuinn bhi beo chum do chliu, le duil agus deigh air beatha is fearr n'aillle riut fein shuas air n'eamh, trid Iosa Crìosd ar Tighearna. Amen.

*Aon eile.*

Bheireamaid buidheachas dhuit. O Dhe ghràs-mhoir, air son Chrìosd, agus gach bean-

nachadh thug thu dhuinn leis. buidheachas duitse a bheath-aich ar cuirp air an àm so. O Biodh an tiodhlac so na earlas air tiodhlacaibh is mò agus is fearr air an ulluchadh dhuinn ann an Crìosd, agus deònaich dhuinn saothreachadh air son a' bhìdh nach teirig ach a mhaireas chum na beatha bhith-bhuain, trid Iosa Crìosd. Amen.

~~~~~  
Na Deich Aitheantan mar ata iad ann an raanntachd chumanna.

1. Na geill do Dhija sam bith ach mi.
2. 'S do dh'ìomhaidh ghrannid am feasd na strìochd.
3. Ainm naomh do Dhé na lugh gu faoin.
4. Cuimhnich a Shabaid a choimhead naomh.
5. Do d' pharanntaibh thoir onoir mhòr.
6. Is neach sam bith na mòrt 's na leon.
7. 'S o neo-ghloin cum thu fein gun lochd.
8. 'S na goid ged bhios do staid gu bochd.
9. Is fianuis bhreig na toir air neach.
10. 'S na sanntaich cuid do choimhearsnaich.

A' CHRÌOCH.

GAELIC CATECHISMS, &c.

Printed and Sold

BY THORNTON AND COLLIE,
EDINBURGH.

The Assembly's Shorter Catechism,
Price 1d.

Proof Catechism, 2d.

The Mother's Catechism, 1½d.

The same, *in English*, 1d.

Mother's Catechism, *Gaelic and English, new corrected edition, in stiff cover*, 4d.

Buchanan's Hymns, 4d.

Colquhoun's Sacramental Catechism,
6d.

Do. in boards, 9d.

A History of the Animals mentioned in
Scripture, with elegant engravings;
9d.

*A liberal Allowance to Schools and Societies,
and orders from the country, with cash,
or respectable reference, promptly attend-
ed to.*

